

- F e l j e g y z é s .

Külügyminiszter Ur moszkvai útja előtt azt kérte, hogy részére egy olyan magyar-román határrendezési terv készíttessék el, amely a Partium egy részét csatolja Magyarországhoz. Annak ellenére, hogy a magyarság a leghomogénebb tömegben a Székelyföldön lakik, ennek a területnek Magyarországhoz való csatolására ezidőszerint semmi kilátás nincs. Ezért a partiumos megoldás alapján kell törekednünk megoldást elérni.

Fentiekre tekintettel és az Államtudományi Intézet magyar-román határ-terve alapján /:I.mell.:/ készült a II. alatt "A magyar-román területi rendezés problémája" című javaslat, amely alapján Magyarországhoz kerülne 22.000 km² partiumi terület.

Elutazás előtti este Külügyminiszter Ur hívatta Bőszt. vezetőjét és közölte vele, hogy a Köztársasági Elnök urnál tartott tanácskozás a javaslatban körvonalazott területi igényeinket tulzottnak, illetőleg irreálisnak találta, mert annak alapján 865.000 román és csak 495.000 magyar került volna Magyarországra. Külügyminiszter Ur rámutatott a tanácskozáson arra, hogy a megoldás után Romániában még mindig 1 millión felüli magyar maradna, s ily módon a romániai magyar kisebbség száma 180.000-el haladná meg a magyarországi románok számát. Gazdasági, közlekedési és számos más szempontból is a 22.000 km²-es átcsatolási terv volna kívánatos mindkét állam szempontjából. Ez alapja volna egy esetleges részbeni lakosságcserének is.

Mindezek ellenére Köztársasági Elnök urnál tartott megbeszélés úgy döntött, hogy a Külügyminiszter Ur vigyen magával egy olyan tervet is, amely csupán a határmenti magyar-többségű területek átcsatolását tenné lehetővé.

Ennek a határozatnak végrehajtásaként készíttette el Bőszt. vezetője április 8.áról 9. re virradó éjszaka a III. alatti vázlatban körvonalazott területátcsatolási tervet.

Ezen az alapon Magyarországhoz kerülne ^{terület is} ~~11800 km²~~ 442.000 magyar, 421.000 románnal szemben.

Igy is Magyarországhoz kerülne a Partium legmagyarabb vidékei, a nagyobb városok valamennyien, de Romániánál maradnának e városok ellátási területének legfontosabb részei s különösen Arad és Nagyvárad kerülne nehéz gazdasági körülmények közé. Közlekedési szempontból ez a határ Magyarország szempontjából nem kifogásolható, de viszont szinte megoldhatatlan problémákat teremt a Romániánál maradó partiumi részeken, ahol több mint 200.000 lakos maradna összeköttetés nélkül saját országa felé.

Politikai szempontból e megoldásnak egyik fő hibája, hogy a Romániánál maradó Erdélyben a magyarság számarányát lényegesen lepassztaná. Az erdélyi magyarságot ilyen módon/politikai hátránnyal nem áll arányban az a csekély nyereség, illetőleg részben gazdasági teherterhelés, amelyet a Partium magyarlakta határsávjának Magyarországhoz való csatolása jelentene.

Külügyminiszter Úr felhatalmazást kapott a Köztársasági Elnök urnál tartott tanácskozáson arra vonatkozólag, hogy előadhassa a 22.000 km²-nyi terület átcsatolását célzó partiumi tervet, de mint subsidiarius megoldást magával vitte a kizárólag a határmenti magyarság átcsatolását lehetővé tevő tervezetet is.

IV: 10 Ke

Boljai követésénél a mai napon tartott megbeszélésen felkielentkeztem.

IV: 13 Ke

Utóbbi csatolva tervetől olyan variációja, amely szerint Arad és vidéke beletartozna a magyarországi területbe.

IV: 26 Ke

